

Σε μια χώρα όπως η Ελλάδα, που η ακτογραμμή της συναγωνίζεται σε έκταση την ακτογραμμή ολόκληρης της Μεσογείου, παρατηρούμε με αγωνία μια συστηματική προσπάθεια για την ακαριαία και διαχρονική υποβάθμισή της. Εδώ και μερικές μέρες έχει τεθεί σε «δημόσια διαβούλευση» το σχέδιο νόμου για την «Οριοθέτηση, διαχείριση και προστασία αιγιαλού και παραλίας» το οποίο τροποποιεί ή αντικαθιστά τον ισχύοντα νόμο 2971/2001. Σημειώνουμε εδώ ότι η πραγματική ανάπτυξη είναι αυτή που μένει για να την απολαύσουν και τα παιδιά μας. Κάθε άλλη «αναπτυξιακή» απόπειρα είναι μια κακώς εννοούμενη, μυωπική, πρόχειρη, ανεύθυνη και διαχρονικά καταστροφική οικονομική μεγέθυνση που δεν προσθέτει αλλά αφαιρεί και μάλιστα σημαντικά.

Ειδικότερα, ο προτεινόμενος νόμος αποτελεί ταφόπλακα όχι μόνο για τις παραλίες, τις παρόχθιες ζώνες και τον αιγιαλό, αλλά και τις όχθες λιμνών και ποταμών. Είναι τέτοια η καταστροφική μανία που τον διέπει μάλιστα, που στο άρθρο 13 προβλέπει την παραχώρηση θαλάσσιου ή λιμναίου χώρου χωρίς μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων, την επιχωμάτωσή τους αλλά και τον καθαρισμό παραλιών με μηχανικά μέσα από άχρηστα υλικά, χωρίς να ορίζει ποια θεωρούνται άχρηστα υλικά. Δίνεται δηλαδή η δυνατότητα και με το νόμο να αλλοτριώσει ο εκάστοτε ιδιώτης ό,τι θέλει, όσο θέλει και όπως θέλει.

Επιπλέον, ο νόμος προχωρά στην προσφιλή πρακτική των κυβερνήσεων που οδήγησαν τη χώρα στο γκρεμό, με τη νομιμοποίηση κάθε αυθαιρεσίας, καθώς στο άρθρο 15 προβλέπεται η εκ των υστέρων νομιμοποίηση αυθαίρετων κτισμάτων στον αιγιαλό, την παραλία ή την θάλασσα. Με την παράγραφο 4 του άρθρου 8 «Νέα οριοθέτηση αιγιαλού», προβλέπεται η ενοποίηση Τουριστικών Δημοσίων Κτημάτων με τον αιγιαλό κατά παρέκκλιση του άρθρου

24 του Συντάγματος. Έτσι παραλίες μπορούν πλέον να πωληθούν για ιδιωτικές επενδύσεις με ανυπολόγιστες συνέπειες καθώς δεν υπάρχει και πάλι καμία πρόβλεψη για μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων.

Στο άρθρο 11 παραχωρείται με διαδικασίες fast-track η «απλή χρήση αιγιαλού και παραλίας» χωρίς καμία απολύτως προϋπόθεση πέραν της καταβολής χρηματικού αντιτίμου. Δεν προβλέπεται σε κανένα σημείο η Συνταγματική επιταγή για διασφάλιση της προστασίας του περιβάλλοντος ούτε και κρίνεται σκόπιμη η περιβαλλοντική μελέτη πριν την παραχώρηση. Παραλείπεται τεχνηέντως οιαδήποτε αναφορά στην υποχρέωση διασφάλισης απρόσκοπτης πρόσβασης στον αιγιαλό, ενώ προβλέπεται de facto η ιδιωτικοποίηση της αντίστοιχης παραλιακής ζώνης που βρίσκεται μπροστά σε κάθε ξενοδοχείο.

Αξίζει μάλιστα να σημειωθεί ότι κατά το άρθρο 10, παράγραφος 4 παραχωρείται η χρήση αιγιαλού κ.λπ. ακόμη και αν στην παραχωρούμενη έκταση περιλαμβάνονται αρχαιολογικοί χώροι, ιστορικοί τόποι ή προστατευόμενες περιβαλλοντικά περιοχές και ευπαθή οικοσυστήματα. Η μοναδική προϋπόθεση είναι να έχει δοθεί η σύμφωνη γνώμη του Υπουργείου, ενώ αγνοείται παντελώς η τοπική αυτοδιοίκηση τόσο σε επίπεδο Δήμου όσο και Περιφέρειας. Το κερασάκι στην τούρτα βέβαια, έρχεται με το άρθρο 16 «Αντάλλαγμα χρήσης – Πρόστιμο αυθαίρετης χρήσης» που ουσιαστικά προβλέπει πως οποιαδήποτε αυθαίρετη χρήση είναι ζήτημα απόλυτα «τακτοποιήσιμο», καθώς δεν υπάρχει καμία αναφορά σε πρόστιμο αυθαίρετης χρήσης, οδηγώντας μας στο συμπέρασμα πως υπάρχει ταύτιση μεταξύ ανταλλάγματος χρήσης και προστίμου.

Το καλύτερο βέβαια το αφήσαμε για το τέλος, καθώς με την κατάργηση των παραγράφων 1-3 του άρθρου 2 του υφιστάμενου νόμου 2971/2001 ανατρέπεται στην ουσία του ο δημόσιος χαρακτήρας των ακτών και η ακώλυτη πρόσβαση όλων των πολιτών προς αυτές. Ειδικότερα, οι καταργούμενες παράγραφοι, κινούμενες στα πλαίσια που ορίζει το άρθρο 24 του Συντάγματος προβλέπουν έως σήμερα τα εξής:

1. Ο αιγιαλός, η παραλία, η όχθη και η παρόχθια ζώνη είναι πράγματα κοινόχρηστα και ανήκουν κατά κυριότητα στο Δημόσιο, το οποίο τα προστατεύει και τα διαχειρίζεται.

2. Η προστασία του οικοσυστήματος των ζωνών αυτών είναι ευθύνη του Κράτους.

3. Ο κύριος προορισμός των ζωνών αυτών είναι η ελεύθερη και ακώλυτη πρόσβαση προς αυτές. Κατ' εξαίρεση ο αιγιαλός, η παραλία, η όχθη και η παρόχθια ζώνη μπορούν να χρησιμεύσουν για κοινωφελείς περιβαλλοντικούς και πολιτιστικούς σκοπούς και για απλή χρήση της παραγράφου 1 του άρθρου 13, καθώς επίσης και για την εξυπηρέτηση υπέρτερου δημοσίου συμφέροντος.

Αρνούμαστε να γίνουμε Ισπανία, η οποία έκτισε μαζικά με τρόπο μη αναστρέψιμο τις Μεσογειακές ακτές της, υποβαθμίζοντας τον τουρισμό της. Κανένας δεν επισκέπτεται την Ελλάδα για να θαυμάσει μπαζωμένες ακτές! Εμείς πιστεύουμε σε μια ανάπτυξη που αναδεικνύει τον φυσικό και πολιτιστικό μας πλούτο στο διηνεκές και όχι σε βιομηχανικής έντασης εργασίες που καταστρέφουν το ίδιο το προϊόν που θέλουν να πουλήσουν σε μια ανάπτυξη-πυροτέχνημα. Αντιλαμβανόμαστε και αναλαμβάνουμε τις ευθύνες μας στη λογική της διαγενεακής δικαιοσύνης, αντιτάσσοντας μια ήπια και ποιοτική ανάπτυξη που αναδεικνύει τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της χώρας.